

10 +1 POEMES de Màrius Torres

La tria Prats-Veny

Febrer

Els núvols són més blancs, el cel més pur.
Ara és temps de morir, que la vida es reforça.
El món, altra vegada despert davant l'atzur,
pressent càlidament que ha de tenir un futur
—sempre el somni que precedeix la força!
Les branques d'ametller senten, sota l'escorça,
un moviment suau i obscur.

El trèvol ja verdeja a la ribera.
Ara és temps de morir, que la mort no és enlloc.
Tremola cada cosa de no saber què espera.
La neu assolellada llisca per la gelera.
Els torrents se'n nodreixen poc a poc.
Tot és tebi i frisós, com davançant el foc
de la pròxima primavera.

Daurats migdies dels minvants d'hivern!
Ara és temps de morir, que la vida comença.
Com un foc invisible, meravellós, intern,
sota la terra nua batega el crit etern
de la larva, l'arrel i la semença.
Així els antics, en gerres de rústega falença,
guardaven el vi de Falern.

La musique souvent me
prend comme une mer!
Baudelaire

En el silenci obscur d'unes parpelles closes
que tanca l'Univers en el meu esperit,
la música s'enlaira. —Talment, en l'alta nit,
puja fins als estels el perfum de les roses.—

Ella, divina música!, en el meu cor petit
fa cabre l'infinit, trencades les rescloses,
i se m'emporta lluny dels Nombres i les Coses,
més enllà del desig, quasi fins a l'oblit.

Com les algues que avancen en el pit de les ones
entre el bleix de les aigües rítmiques i pregones,
jo vaig música endins, voluptuosament.

I mentre el món es perd, adormit en la platja,
jo somnio —perdut en l'estreta salvatge
dels llavis de l'escuma i dels braços del vent.

Això és la joia...

Això és la joia —ser un ocell, creuar
un cel on la tempesta deixà una pau intensa.

I això és la mort —tancar els ulls, escoltar
el silenci de quan la música comença.

Litografia "Dolç àngel de la mort..." (2010)
de Perico Pastor en el Centenari Màrius Torres. "Art-Visió" de Cal Talaveró- Centre d'Art.

Molt lluny d'aquí

Sé una ciutat, molt lluny d'aquí, dolça i secreta,
on els anys d'alegria són breus com una nit;
on el sol és feliç, el vent és un poeta,
i la boira és fidel com el meu esperit.

L'Orient hi deixà la seva sang de roses,
la mitja lluna càlida del seu minvant etern
i, enllà d'un gran silenci de persianes closes,
un riu profund que corre per una nit d'hivern.

Als antics carrerons, plens de fervor, arriba
jo no sé de quins segles un gris d'amor i encens;
el so de les campanes hi té l'ànima viva
i el seu batec és lliure com el del cor dels nens.

Allí, més bells encara que els parcs en primavera,
els camps humils i alegres s'obren al capaltard;
en el seu gran repòs l'ànima es fa lleugera
com enmig de la vasta paciència del mar.

Res no crida el meu cor amb més tendresa, ara,
que aquells camins fondals de xops i de canyars.
El seu record fa un róssec de recança al meu pas;
torna a la meua espatlla la mà greu del meu pare.

Cançó a Mahalta, I

Corren les nostres ànimes com dos rius paral·lels.
Fem el mateix camí sota els mateixos cels.

No podem acostar les nostres vides calmes:
ens separa una terra de xiprers i de palmes.

En els meandres, grocs de lliris, verds de pau,
sento, com si em seguís, el teu batec suau

i escolto la teva aigua, tremolosa i amiga,
de la font a la mar —la nostra pàtria antiga—.

Dolç àngel de la Mort, si has de venir, més val
que vinguis ara.
Ara no temo gens el teu bes glacial,
i hi ha una veu que em crida en la tenebra clara
de més enllà del gual.

Dels sofriments passats tinc l'ànima madura
per ben morir.

Tot allò que he estimat únicament perdura
en el meu cor com una despulsa de l'ahir,
freda, de tan pura.

Del llim d'aquesta terra amarada de plors
el meu anhel es desarma.
Morir deu ésser bell, com lliscar sense esforç,
en una nau sense timó, ni rem, ni vela,
ni llast de records!

I tot el meu futur està sembrat de sal!
Tinc peresa de viure demà, encara.
Més que el dolor sofert, el dolor que es prepara,
el dolor que m'espera em fa mal...

I, gairebé, donaria, per morir ara,
—morir per sempre!— una ànima immortal.

El combat dels poetes

Què esperes, esperit distès igual que un arc?
Joan Sales

Poetes, com l'arquer que es dreça d'entre els morts
i, tibant el seu arc, encara espera vèncer
en el combat obscur per la nostra remença
tibem els nostres arcs amb un suprem esforç.

Sagitaris damnats, la nostra ànima tensa
dobleguem. És la corda dolorosa que es torç
i paga, sota els dits implacables i forts,
el vol de les sagetes amb la seva sofrança.

Com més dur serà el braç i més potent el puny,
els àgils projectils arribaran més lluny
i serà més daurat el vi de la victòria.

I del nostre esperit, distès igual que un arc,
els versos volaran amb un impuls tan llarg
que es perdran en el cel inútil de la glòria.

La Ciutat Llunyana

Aux captifs, aux vaincus,
à bien d'autres, encor...
Baudelaire

Ara que el braç potent de les fúries aterra
la ciutat d'ideals que volíem bastir,
entre runes de somnis colgats, més prop de terra,
Pàtria, guarda'ns: —la terra no sabrà mai mentir...

Entre tants crits estranys, que la teva veu pura
ens parli. Ja no ens queda quasi cap més consol
que creure i esperar la nova arquitectura
amb què braços més lliures puguin senyar el teu sòl.

Qui pogués oblidar la ciutat que s'enfonsa!
Més llunyana, més bella, una altra n'hi ha, potser,
que ens envia, per sobre d'aquest temps presoner,

batecs d'aire i de fe, la dura veu de bronze
que de torres altíssimes s'allarga pels camins,
i eleva el cor, i escalfa els peus dels pelegrins.

¿No sents, cor meu, la soledat de les estrelles ...

¿No sents, cor meu, la soledat de les estrelles
dins l'ordenació que ha constel·lat el cel?
En la nit de la terra, de fosca més rebels,
les ànimes estan ordenades com elles

amb el silenci, entorn d'una altra immensitat;
i tota vida és camí de soledat.

És així, vida meua humil com una espurna,
que en ànimes germanes de constel·lació
fulgeix, lluny, en la fosca, el teu mateix dolor.
Però, tal com enlaire, en la volta nocturna,

cap astre no pot mai, brillant enfervorit,
tornar menys tenebrosa ni menys freda la nit,

cada ànima és aquí perdudament llunyana
com una estrella tremolant de soledat
en la nit sense espai, transparència ni edat
que engoleix la llum de tota vida humana.

Enyorament

Estimo tant el meu enyorament,
que, si al país que ploro,
un àngel em volgués menar sobtadament,
diria a l'àngel: —espereu, espereu un moment,
ara no puc venir: que no veieu que em moro?

La tria de la redacció
de LO CAMPUS

Mozart

Enduts d'un ritme fàcil i profund
també els nostres compassos voldrien, un a un,
volar i somriure.
També la nostra llei és una gràcia ardent,
ala d'un ordre en moviment,
ràpida, lliure...
Potser la nostra vida sigui un mal instrument,
però és música, viure!

Margarida Prats

Joan Ramon Veny

La tria dels poemes i la Càtedra

La redacció de LO CAMPUS va demanar al professor Joan Ramon Veny Mesquida si ens podria fer una tria de 10 poemes de Màrius Torres per a publicar en aquest número.

El professor ens va contestar, que si ens semblava bé, faria la tria amb Margarida Prats, dient-nos que la professora és realment l'especialista en Màrius Torres.

Ens va semblar molt bé i li vàrem explicar que la professora Prats ja la teníem molt present i ja li publicàvem un text d'anàlisi de MT. (Com podreu veure a la pàgina 7).

Però a tots dos, els hi vàrem explicitar que volíem una tria no com acadèmics, no com especialistes, sinó una tria com a lectors. Una tria dels poemes de MT que els hi hagin fet vibrar. D'aquesta petita recopilació n'hem dit: la Tria Prats-Veny.

Centrar-nos aquí sobre el professor Veny perquè volíem subratllar una de les responsabilitats institucionals i de gestió que té: que és ser l'actual Director de la CÀTEDRA MÀRIUS TORRES d'Estudis sobre Patrimoni Literari Català de la Universitat de Lleida.

Tot i que LO CAMPUS i la Càtedra veiem la projecció del món literari de manera diferent, estem totalment rendits a la Càtedra Màrius Torres, primer: perquè acadèmicament ho fan molt bé i segon: perquè sinó ho fèssim, traïríem un dels principis de la nostra "Plataforma Cultural LO CAMPUS" que és crear sinèrgies amb tothom: "construint premsa universitària, construint universitat i construint País".

Si nosaltres fem premsa universitària i fem divulgació cultural, és perquè tenim al darrera tota una històrica tasca acadèmica de molts

professors que fan recerca i gestió literària, que acaba sent el valuós patrimoni del que en som deutors. La premsa universitària, més lleugera i fàcil, ha de saber que tenim revistes acadèmiques; com les campanyes de divulgació -com l'Operació MT-, ha de saber de l'existència de càtedres especialitzades: com la Càtedra Màrius Torres.

I atenció, un consell al lector: no us oblideu de navegar pel Web de la Càtedra Màrius Torres:

www.catedramariustorres.udl.cat

LO CAMPUS DIARI

Cada dia premsa universitària

<http://locampusdiari.com>